

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

**80 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2020

Наукове видання

Збірник тез доповідей 80 наукової конференції викладачів академії
7 – 8 травня 2020 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 15 від 05.05.2020 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор
Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
Бурдо О.Г., д.т.н., професор
Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
Гапонюк О.І., д.т.н., професор
Жигунов Д.О., д.т.н., доцент
Іоргачова К.Г., д.т.н., професор
Капрельянц Л.В., д.т.н., професор
Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.
Косой Б.В., д.т.н., професор
Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
Мардар М.Р., д.т.н., професор
Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
Павлов О.І., д.е.н., професор
Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент
Станкевич Г.М., д.т.н., професор,
Савенко І.І., д.е.н., професор,
Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,
Ткаченко О.Б., д.т.н., професор
Хобін В.А., д.т.н., професор,
Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор
Черно Н.К., д.т.н., професор

**ПІДХОДИ ЩОДО СКОРОЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ ВТРАТ ТА
ХАРЧОВИХ ВІДХОДІВ В КОНТЕКСТІ СТІЙКИХ
ПРОДОВОЛЬЧИХ СИСТЕМ**

Седікова І.О., д.е.н., професор

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Проблема світових продовольчих втрат і харчових відходів останнім часом викликає великий інтерес і активно обговорюється. За даними FAO [1], в світі пропадає або викидається майже третина всіх вироблених продуктів харчування – приблизно 1,3 млрд. т на рік. Сьогодні вважається, що скорочення продовольчих втрат та харчових відходів (ПВХВ) грає важливу роль в підвищенні продовольчої безпеки [1, 2] і зниженні впливу продовольчих систем на навколишнє середовище [1, 2, 3, 4, 5].

Увага до цієї теми продиктовано стурбованістю, яка поділяється на два основних різновиди. По-перше, занепокоєння з приводу відсутності продовольчої безпеки і голоду. Масштаби ПВХВ в умовах, коли 800 млн. чоловік все ще страждають від голоду, свідчать про те, що ситуація ненормальна, що продовольчі системи працюють не так, як повинні. По-друге, заклопотаність, пов'язана з впливом ПВХВ на природні ресурси та навколишнє середовище, в контексті сумнівів у здатності екосистем та природних ресурсів забезпечувати зростаючий попит на продовольство, який до 2050 року збільшиться на 60 %, чому сприятиме зростання населення, доходів і зміна моделей споживання [6]. Будучи початковою причиною різних економічних, екологічних та соціальних проблем ПВХВ поступово стають прикметами неефективності, нестійкості продовольчих систем. Боротьба з ними є першочерговим способом підвищення стійкості продовольчих систем.

При спробі дати визначення ПВХВ та їх обсягів ми відразу ж стикаємося з двома різними підходами, в яких відображаються принципово різні погляди. Перший підхід орієнтований на відходи, які відносяться до продовольства, включаючи не призначені для харчування частини продуктів. Другий, орієнтований на продовольство, і відповідно йому ПВХВ являють собою ту істивну частину продовольства, яка йде у втрати або у відходи. Таким чином, перша відмінність – це відмінність між підходом до ПВХВ, орієнтованим на відходи, і підходом, орієнтованим на продовольство.

ПВХВ виникають з моменту, коли продукт готовий до збору (зібраний) і аж до моменту його споживання (вилучення) з продовольчого ланцюга. Неістивні частини продуктів, які вилучаються з харчового ланцюга, не розглядаються в якості ПВХВ. Також в їх обсяг не включаються неврожаї, рослинна продукція, яка використовується на корм худобі, переїдання, оскільки вони пов'язані із загальними визначеннями ефективності продовольчих систем.

Протягом всього продовольчого ланцюга може статися погіршення якості продукції (харчової цінності, товарного вигляду або інших якісних властивостей) без втрати маси. Таке погіршення якості ми пропонуємо назвати втратою якості продукції або відходами (ВЯПВ). Втрату якості продукції важко оцінити кількісно, оскільки оцінювати якість можна з декількох позицій: харчова цінність – поняття багатогранне (макро- і мікроелементи, вітаміни, мінерали). Найважливішим фактором ВЯПВ є час, оскільки продукція (свіжа та швидкопсувна), втрачає якість з часом – ще до того, як вона переходить в категорію ПВХВ. ВЯПВ сприяє втраті економічної цінності в різних формах, в різні терміни залежно від виду продукції.

Різні підходи до вимірювання по-різному впливають на потреби в даних, результати розрахунків і тлумачення отриманих результатів. Деякі параметри можуть бути більш актуальними в залежності від конкретних ситуацій, категорій діючих суб'єктів і шкали

оцінки ПВХВ.

ПВХВ, як правило, вимірюються по масі продукту. Деякі дослідження оперують їх енергетичною цінністю в калоріях, а інші – економічною цінністю. Вимірювати і оцінювати ВЯПВ складніше, оскільки є різні параметри якості та харчової цінності, що не співвідносяться один з одним. При збільшенні ВЯПВ, як правило, відбувається зниження економічної цінності, наприклад при погіршенні зовнішніх якісних ознак (свіжа продукція або терміни придатності та зберігання). Як зазначалося вище, роботи по ПВХВ можна розділити на дві великі групи: дослідження, присвячені продовольчим втратам або післязбиральним втратам конкретного виду продукції і, як правило, спрямовані на підвищення економічної ефективності того чи іншого продовольчого ланцюга та дослідження, присвячені відходам або харчовим відходам (включаючи упаковку), часто на місцевому або національному рівнях, і спрямовані на їх скорочення.

Деякі роботи присвячені ПВХВ на конкретних ділянках продовольчої ланцюга: первинне виробництво, переробка, оптова торгівля, логістика, роздрібна торгівля, перерозподіл, громадське харчування, інше продовольче обслуговування, домогосподарства [7]. Післязбиральним втратам присвячені різні дослідження та проекти, в основному з використанням агрономічних та інженерних знань, спрямовані на вивчення їх різних причин на кожній стадії виробництва [8].

Література

1. Global food losses and food waste – extent, causes and prevention, by J. Gustavsson, C. Cederberg, U. Sonesson, R. Van Otterdijk & A. Meybeck. Rome (<http://www.fao.org/docrep/014/mb060e/mb060e00.pdf>).
2. A report by the High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition of the Committee on World Food Security. Rome; Greening the economy with agriculture. Rome (<http://www.fao.org/docrep/015/i2745e/i2745e00.pdf>).
3. Towards the future we want. End hunger and make the transition to sustainable agricultural and food systems. Rome (<http://www.fao.org/docrep/015/an894e/an894e00.pdf>).
4. Avoiding future famines: strengthening the ecological foundation of food security through sustainable food systems. A UNEP Synthesis Report.
5. The critical role of global food consumption patterns in achieving sustainable food systems and food for all. UNEP Discussion Paper. Paris (<http://fletcher.tufts.edu/CIERP/Publications/2012/UNEP%20Global%20Food%20Consumption.pdf>).
6. FAO. Greening the economy with agriculture. Rome (<http://www.fao.org/docrep/015/i2745e/i2745e00.pdf>).
7. Hanssen O.J. & Møller H. Food wastage in Norway 2013. Status and Trends 2009-2013. ForMat Project.
8. [www.aphis.usda.gov/data-products/food-availability-\(per-capita\)-data-system.aspx # 26705](http://www.aphis.usda.gov/data-products/food-availability-(per-capita)-data-system.aspx#26705).

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТУРИСТИЧНОЇ ТА ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Агєєва І.М., к.е.н., доцент, Коренман Є.М., ст. викл.
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Актуальність дослідження обумовлена тим, що парадигма стратегічного управління здатна збільшити шанси бізнесу на виживання, комерційні успіхи і стійкий розвиток. З плином часу змінюється лише формулювання питань стратегічного управління, ускладнюються завдання та підвищуються вимоги до відповідей. З іншого боку, бізнес

АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ СИРОКОПЧЕНИХ І СИРОВ'ЯЛЕНИХ М'ЯСОПРОДУКТІВ	
Агунова Л.В., Мардар М.Р., Шлапак О.В.	350
ДОСЛІДЖЕННЯ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК КАВИ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ	
Голубьонкова О.О., Брайко М.Г., Чирка В.В.	351
ТАРГЕТИНГОВА РЕКЛАМА, ЯК СПОСІБ ПРОСУВАННЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ	
Значек Р.Р., Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В.	353
SOCIAL MEDIA MARKETING, ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ БІЗНЕСОМ	
Значек Р.Р., Ковалів І.О.	354
РОЗРОБКА SMM-СТРАТЕГІЇ ПРИ ПРОСУВАННІ ТОВАРУ	
Лозовська Г.М.	356
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕКЛАМНОГО РИНКУ В УКРАЇНІ	
Мунтян І.В.	358
ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВ ПЕРЕРОБНОЇ ГАЛУЗІ	
Черевата Т.М.	360
ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ЗА ДОПОМОГОЮ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	
Соколюк К.Ю., Долинська О.О.	361
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В АГРАНОМУ СЕКТОРІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Соколюк К.Ю.	363
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА В УКРАЇНІ	
Донець Л.Я., Долинська О.О.	365

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА

ПІДХОДИ ЩОДО СКОРОЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧИХ ВТРАТ ТА ХАРЧОВИХ ВІДХОДІВ В КОНТЕКСТІ	
СТІЙКИХ ПРОДОВОЛЬЧИХ СИСТЕМ	
Седікова І.О.	367
ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТУРИСТИЧНОЇ	
ТА ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	
Агєєва І.М., Коренман Є.М.	368
ІНСТРУМЕНТИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ	
Агєєва І.М., Коренман Є.М., Мірковець Ю.О.	370
АНАЛІЗ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ	
ОРГАНІЗАЦІЇ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л.	373
СУЧАСНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ	
Корсікова Н.М.	375
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИНОРОБНИХ	
ПІДПРИЄМСТВ	
Каламан О.Б.	377
ОСОБЛИВОСТІ ЧИННИКІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ТРУДОВУ АДАПТАЦІЮ ПЕРСОНАЛУ	
Козак К.Б.	380
ПРИНЦИПИ ДОБРОВОЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	
Дьяченко Ю.В.	381
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА, ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
Коренман Є.М.	383
ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ	
Агєєва І.М., Дьяченко Ю.В.	385
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В РИНКОВИХ УМОВАХ	
ГОСПОДАРЮВАННЯ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	388

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

АНАЛІЗ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ НА ЕКОЛОГІЧНІ ІНВЕСТИЦІЇ, ЯК ЗАПОРУКА	
РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Немченко В.В., Румянцев І.В.	390
АНАЛІЗ ДІЇ ЗВТ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КРАЇНАМИ ЄС АГРОПРОДОВОЛЬЧИМИ ТОВАРАМИ	
Антонюк П.О., Антонюк О.П., Головаченко Л.М.	392
МОНІТОРИНГ І КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	
ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	
Іванченкова Л.В.	393